

לשכת המדען הראשי
משרד הבריאות

משרד הבריאות

לשכת המדען הראשי במשרד הבריאות

פעילות בתקופת הקורונה

קבוצות חשיבה של חוקרים בנושא למידה מקוונת

היבטים
רגשים חברתיים

שונות בלמידה
מקוונת

היבטים פדגוגיים
בלמידה מקוונת

הערכה של
הוראה
ולמידה מקוונת

הכשרת
מורים להוראה
מקוונת

פערים ואי שוויון
בלמידה מקוונת

קבוצות חשיבה: תהליך ותוצרים

האתגר: תמיכה בגיבוש מתווים ללמידה מרחוק תוך התבססות על ידע מחקרי תוצר מצופה: מסמך עקרונות והמלצות מבוססי מחקר. משך זמן עבודה: 21 יום.

קבוצה 6 פערים ואי
שויון בלמידה
מקוונת

קבוצה 5 הכשרת
מורים ללמידה
מקוונת

קבוצה 4 הערכה של
למידה מקוונת

קבוצה 3 שונות
בלמידה מקוונת

קבוצה 2 היבטים
רגשיים חברתיים של
למידה מקוונת

קבוצה 1 היבטים
פדגוגיים בלמידה
מקוונת

יו"ר הקבוצה:
פרופ' לילי אורלנד ברק,
אוניברסיטת
חיפה

יו"ר הקבוצה:
פרופ' יהודית דורי, הטכניון

יו"ר הקבוצה:
פרופ' לילך שלו מבורך,
אוניברסיטת
תל-אביב

יו"ר הקבוצה:
ד"ר דפנה קופלמן רובין,
המרכז הבינתחומי הרצליה

יו"ר הקבוצה:
ד"ר ענת כהן, אוניברסיטת
תל-אביב

5 משתתפים
5 מפגשים

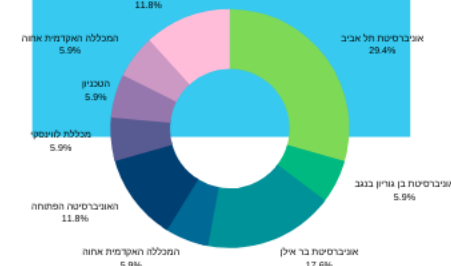
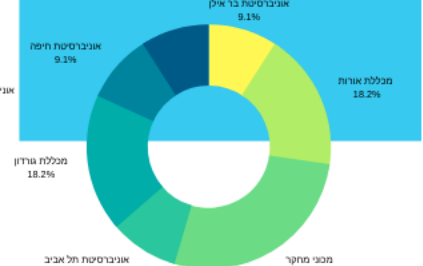
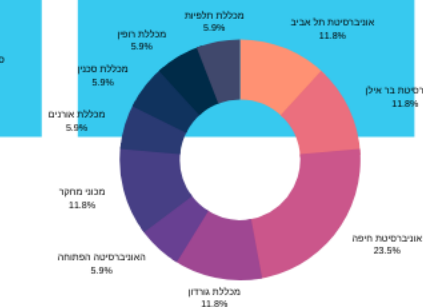
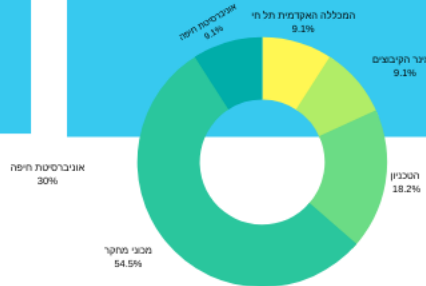
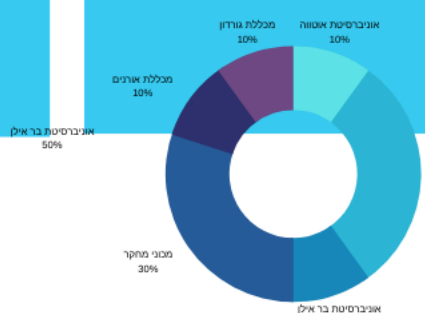
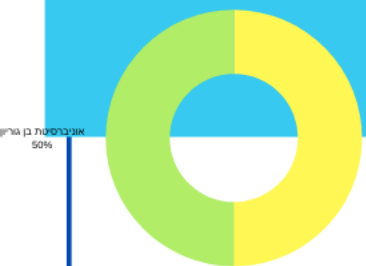
9 משתתפים
5 מפגשים

9 משתתפים
5 מפגשים

15 משתתפים
5 מפגשים

8 משתתפים
5 מפגשים

13 משתתפים
5 מפגשים

סקירות ספרות שנכתבות על-ידי דוקטורנטים כמהלך משלים לקבוצות החשיבה

1. עקרונות למידה מקוונת | ד"ר רותם עבדו

2. מענה להיבטים רגשיים וחברתיים בלמידה מקוונת | ענת מלאכי אטיה

3. הכשרת מורים ללמידה מקוונת | שושן שמואלוף

4. למידה מרחוק וצמצום פערים | רותם קפלן

מפגשי היוועצות של אנשי המקצוע במשרד עם חוקרים

המטרה: מענה קצר טווח לצרכי ידע של אנשי המקצוע במשרד.

- שיחה והיוועצות עם חוקרים מפינלנד, לוטה Lotta Uusitalo ואת פאסי Pasi Kotilainen על התמודדות מערכות החינוך עם המשבר במדינתם- 42 משתתפים.
- פרופ' יואב שוהם: על למידה מקוונת בימי קורונה-53 משתתפים.
- ד"ר ענת כהן: על ערוץ "הוראה ולמידה מקוונת"-22 משתתפים.
- פרופ' יורם עשת: היבטים רגשיים-חברתיים, קוגניטיביים וטכנולוגיים בלמידה מקוונת- 49 משתתפים.

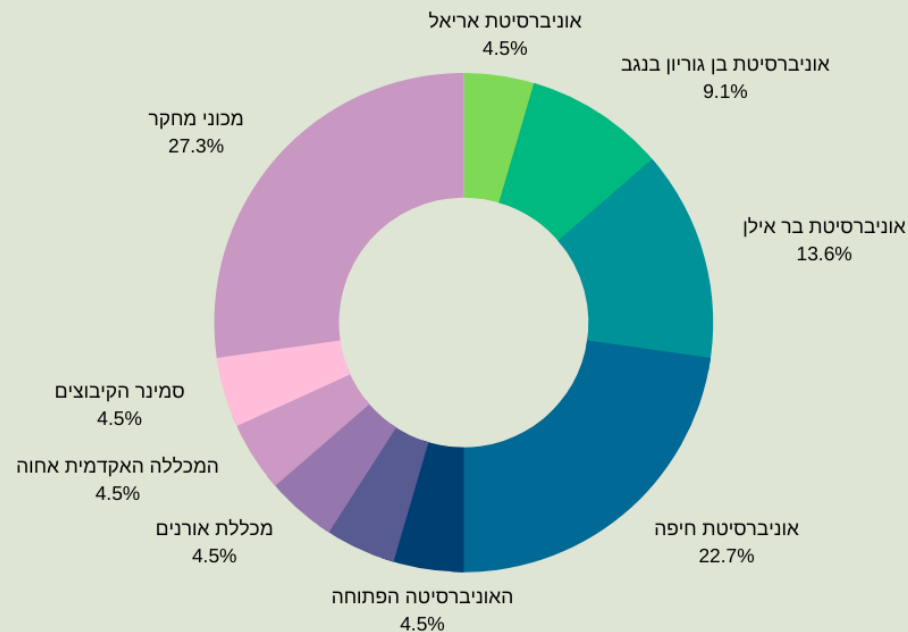
מפגשי שיח של חוקרים בנושא פוטנציאל התרומה של המחקר לשדה החינוך בתקופת הקורונה

157 משתתפים
6 מפגשים בני שעה וחצי.

האתגר: חיבור ידע מחקרי לאתגרים מידיים של מערכת החינוך.

המטרות:

1. מיפוי העשייה המחקרית בתקופת הקורונה וההזדמנויות ללמידה עבור המשרד.
2. עידוד חוקרים לשיתוף בממצאי המחקר.
3. היוועצות בנושא ידע מחקרי רלוונטי ללמידה מרחוק

התפלגות החוקרים לפי מוסדות

מפגשי שיח של חוקרים בנושא היבטים אתיים של מחקר בחינוך בתקופת קורונה

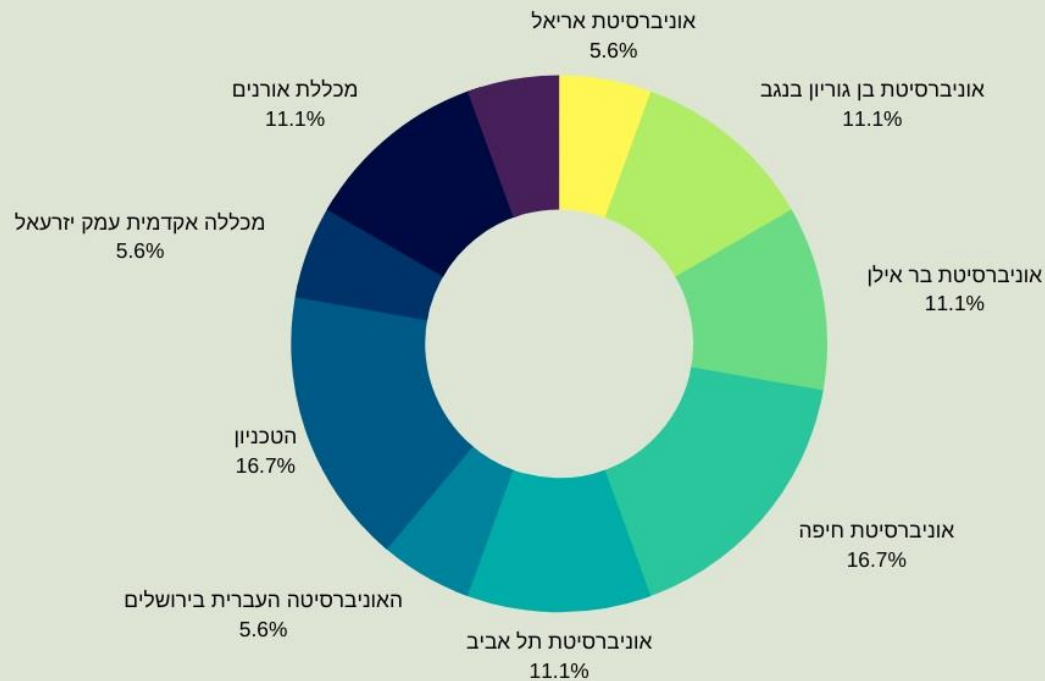
40 משתתפים

2 מפגשים בני שעה וחצי.

האתגר: היערכות למתן מענה לאתגרי מחקר בחינוך בהיבטים אתיים.

המטרות:

גיבוש מדיניות בנושא היתר למחקר בחינוך.

היבטים אתיים של מחקר בתקופת הקורונה

מדיניות: עידוד חוקרים לבצע מחקרים בנושאים הנוגעים להשלכות הקורונה על מערכת החינוך

1. מתן קדימות לטיפול בבקשות לביצוע מחקרים בנושאים אלה
2. ניתוב בקשות בנושאים אלה במידת האפשר, ובהתאמה למורכבות של הבקשה מבחינה אתית, למסלול טיפול מהיר
3. מתן אפשרות להגשת הצעת מחקר מקוצרת
4. עידוד מנהלים לסייע לחוקרים המנהלים את המחקרים בפנייה למועמדים להיבדק
5. הקלות בהליך התקבלות הסכמות ההורים עבור מחקרים בהם מעורבים תלמידים, כגון: אפשרות להעברת לינק למילוי שאלונים/ביצוע משימות מחקריות מההורה לילד, ללא חתימה על כתב הסכמה
6. מתן אפשרות לבצע 'מחקרי פעולה' שיכללו ניתוח של שיעורים מקוונים על ידי המורים שהעבירו אותם במהלך תקופת הקורונה.

הנגשה של ידע מחקרי

המעבדה להוראה ב-MIT (Teaching systems lab)

- את המסמך המלא ניתן למצוא כאן וסרטון אודותיו כאן
- תמיכה בלמידה מרוחק -** כמעט כל המדינות המליצו או התבינו כי המחוזות יספקו תמיכה בלמידה מרוחק בזמן ששתי הספר גורים.
 - הגנת נגיפה -** הגורמים הרשמיים מדגישים את האורך לתת את הדעת לנושא ההגנת בהחייבת הניתנות לבתי הספר. רובן מכירות בכך שמשפחות רבות לא יוכלו לממש את גישתן למשאבים המוקנים ולכן על בתי הספר למצוא אלטרנטיבות לא דיגיטליות כגון: שידור טלוויזיה, חומרים מודפסים או גישות אחרות.
 - הערכה -** כל המדינות בארה"ב קיבלו אישור פדגוגי ליישור על תהליכי הערכה. זמן למידה מקוונת: כל המדינות פרסמו מטרות לדאגות או החיזו את ההצלחה או אומנות ולוחות זמנים קצרים יותר ללומדי השכבות הבוגרות יותר (כולל זמן פעילות גופנית ואמנות) ולוחות זמנים קצרים יותר ללומדי הצעירים יותר.

למגוון צרכים: הנחיות הרשמיות מעודדות את המחוזות לאזן בין למידה מתמשכת לבין זמן החיפוש הנפשית ועוד.
כלל החיפוש מתספקות: המגורים, ילדים בסיכון, ילדים מחוסרי בית וילדים זקנים, הבריאות הנפשית ועוד.

רעיונות: בשבועות שונים, הרציון על מידת מתי הספר באוויר (פרבר) נשמר על עקב חשיפת האביב, משאוריו מדייניו הנמנים או לא על חשיפת הלימודים התלמידים והורים חייבים לסכם את המצב הראוי ללמידה מתרחקת, עכשיו אפשר בחינה ובתוכן של ילדים וילדים שיחשבו בחשבון הספר (כל קורס במבט הרחוק) ויש ילדים מנועים מתי הספר לכל האחרים מתקשים בחיבה, כדומה בית הספר לכל האחרים מתקשים בית הוראה ללמוד בביתם ובתוכן היום מתקשים בית הספר... ילדים מתקשים באמצעות ההלשמות מתקשים בית הוראה ללמוד בביתם.

עמיתים לומדים ממחקר
אביבה, אביביל שושן, אורנה פז, אורנה שץ וא...

Positive | Learn, teach and assess social and emotional skills - Positive positive.fi

ביום שני ה-4.5 נארה לשיחה והיועצות את לויסה Lotta Uusitalo ואת פאסי פרופי לחינוך מיוחד באוניברסיטת הלסינקי והמיידית של ארגון בשם למידה חיובית (קישור לאתר <https://positive.fi>). פאסי הוא המנהל הפדגוגי של הארגון ומומחה בתחום של שילוב טכנולוגיות בהוראה. לפני שנים ספורות קיבלו מענק תמיכה גדול מממשלת פינלנד לפיתוח תהליכי הכשרה אלו בקרב מורים. בימים אלו, כאשר בתי הספר בפינלנד נסגרו והלמידה המקוונת

לשכת המדען הראשי במשרד החינוך

Published by Odette Segal-Sela 17 | April 20

בשבועות האחרונים השאלה לגבי מדיניות ההוראה והלמידה המקוונת בישראל ביחס לעולם עולה שוב ושוב. מה קורה במדינות אחרות? האם מתקדמים יותר או פחות ביחס לישראל?

מעבדת ההוראה ב-MIT (פרסמה מסמך מרכז של מדיניות הלמידה במסמך ריכוז כמה נקודות משותפות למדיניות הלמידה מרוחקת)

- תמיכה בלמידה מרוחק בזמן ששתי הספר גורים

שם המחקר	מיקום טקסט	לשכת המדען הראשי במשרד החינוך
החקר בשעת שבתון	1	לשכת המדען הראשי במשרד החינוך
החקר בשעת שבתון	2	לשכת המדען הראשי במשרד החינוך
החקר בשעת שבתון	3	לשכת המדען הראשי במשרד החינוך

עמיתים לומדים ממחקר
אביבה, אביביל שושן, אורנה פז, אורנה שץ וא...

Equity Lens Tool - Vermont file:///C:/Users/MOEUser/AppData/Local/Microsoft/Windows/NetCache/IE/FZ1B1P63/edu-equity-lens-tool.pdf

Equity Lens Reflection and Exploration Tool for Learning <https://education.mn.gov/MDE/dse/health/covid19/AcademicStandardsCOVID-19Resources/MDE032230>

לוחות הבחירה של הוואי <https://google.com/k12.hi.us/resources-student-parent/parents-caregivers>

סרטון: צוות רון [e.com/...](https://www.youtube.com/watch?v=...)

מורים יקרים,

החינוך המיוחד בשלב היציאה האישית ממשבר הקורונה - סקירת בוק השוואתית

החינוך המיוחד מומן בכל תקופה אתגרים משמעותיים לפתחם של מקבי הנתון התחום החינוכי. אתגרים אלו מכפילים עצמם בתקופות המשבר העולמי הנוכחי הגורם בשל נגיף ה-Covid-19. סקירת בוק זו הממנה על מנת לבחון כיצד מתמודדות עם אתגר החינוך המיוחד. Covid-19. סקירת בוק זו הממנה על מנת לבחון כיצד מתמודדות עם אתגר החינוך המיוחד. Covid-19. סקירת בוק זו הממנה על מנת לבחון כיצד מתמודדות עם אתגר החינוך המיוחד. Covid-19.

היכולת ליצור חווית למידה משמעותית בתקופה זו, תלויה במידה רבה ביכולת לתאם את ההקשר והמטרות הפדגוגיות, לתאם החדשים שנוצרו במצב המשבר הנוכחי. בעת הזו יש להוסיף אתגרים רבה על יצירת מרחב פיזי ורגשי שתומך בלמידה ומאפשר אותה. יצירת שתופת עמוקה עם הורים סביב מטרות ותהליכי הלמידה בתקופה זו, הבטיח את האפשרות עבור כל תלמיד לקחת חלק מלא בתהליכי הלמידה מרוחק ולמעט חווית למידה המאופיינת בתסכול, חוסר אווירה ואף כישלון. בתקופה מרוכבת זו, שם אורח יכולת לבסס קשר של אמון, תמיכה ועבודה משותפת עם הורים מרכזי קריטי להצלחה של תהליכי הלמידה מרוחקת

כדי לבסס קשר זה ולהאמינו לתנאים החדשים של למידה מרוחקת אנחנו ממליצים על הצעדים הבאים: המלצות עקרונתיות שיש להתאים ליחסים וסגנון ההקשורת שכבר קיימים בין המורים לבין הורים

כלים פדגוגיים

- [Coronavirus and the future of learning: What AI could have made possible](#)-OECD
 - [National Learning Platforms and Tools](#)-UNESCO
 - [The Shift to Online Teaching: How K-12 educators can translate proven higher ed practices to their virtual classrooms](#) [Questions and Answers on Providing Services to Children with Disabilities During the Coronavirus Disease 2019 Outbreak March 2020](#) -IDEA
 - [COVID-19 Resources: Supporting schools and parents to make the most of home learning](#)- Education Endowment Foundation
 - [Linking Learning: Home Learning Support from Mainstream Schools](#) -Education Endowment Foundation
 - [Educational Resources for Parents and Caregivers](#)-Parents & Caregivers
 - [Student Instruction COVID-19 Resources: Equity Lens Reflection and Exploration Tool for Learning](#)- Minnesota Department of Education
- [הוראה ולמידה מרחוק בכיתה ההטרוגנית ולתלמידים עם מוגבלויות המשולבים בחינוך הרגיל](#)
מאת אגף בכיר יישום חוק החינוך המיוחד, ההכלה וההשתלבות

סקירות מדיניות

- [Remote Learning Guidance from State Education Agencies During the COVID-19 Pandemic: A First Look](#)-MIT Teaching Systems Lab
- [High-stakes school exams during COVID-19 \(coronavirus\): What is the best approach ?](#)-world bank blog
- [Could coronavirus shape the way assessments work forever ?](#) world bank blog
- [Trends Shaping Education Spotlight 21: Coronavirus special edition: Back to school](#)-oecd

- [למסמך המתורגם: זרקור על המגמות המעצבות את החינוך 21: מהדורה מיוחדת של ארגון ה-OECD עקב מגיפת הקורונה: חזרה לבית הספר-OECD](#)
- [מרכז המידע והידע הלאומי למערכה בקורונה: מדינות אירופה נערכות להחזיר בהדרגה את המשקים שלהן לפעילות, תוך המשך הקפדה על ריחוק חברתי - Education Endowment Foundation\(E.E.F\)](#)
- [כיצד מפעילות מדינות אסיה את מערכות החינוך שלהן? -מרכז המידע והידע הלאומי למערכה בקורונה](#)
- [מערכות החינוך באירופה בצל הקורונה-מרכז המידע והידע הלאומי למערכה בקורונה](#)
- [מדיניות ההפעלה של מערכות החינוך המיוחד במהלך ההתמודדות עם נגיף הקורונה](#) היוזמה מרכז לידע ולמחקר בחינוך
- [מערכות חינוך בעולם בימי קורונה-לשכת המדען הראשי](#)

ידע אמפירי

- [אוטונומיה בית ספרית ולמידה - לשכת המדען הראשי](#)
- [שימב"ה - מטא דאטה ככלי לקבל החלטות מושכלות בנודע לרלוונטיות של יישומים מתמטיים ברצף ההוראה - לשכת המדען הראשי](#)
- [מאפייני קורסי MOOC והתאמתם להשתלמויות למורים - לשכת המדען הראשי](#)
- [סקירת ספרות בנושא: פעילות למידה בין-תחומי במערכת החינוך - לשכת המדען הראשי](#)
- [שיעורי בית בחינוך היסודי - לשכת המדען הראשי](#)
- [How to Support Teachers' Emotional Needs Right Now](#) - greater good magazine
- [Remote Learning: Rapid Evidence Assessment](#) - Education Endowment Foundation
- [Student Instruction COVID-19 Resources: Equity Lens Reflection and Exploration Tool for Learning](#) - Minnesota Department of Education
- [Brienne L. Moore-Adams, W. Monty Jones & Jonathan Cohen \(2016\) Learning to teach online: a systematic review of the literature on K-12 teacher preparation for teaching online, Distance Education, 37:3, 333-348, DOI: 10.1080/01587919.2016.1232158](#)
- [Children and COVID-19](#) - National Institute for Public Health and the Environment Ministry of Health, Welfare and Sport
- [מודל הערכת הדבקת ילדים המבוסס על בתי אב בבני ברק](#) - מכון גרטנר לחקר אפידמיולוגיה ומדיניות בריאות בע"מ חל"צ
- [תחלואה, הידבקות והדבקה של ילדים במגפת הקורונה: עדכון מה-22.4.2020](#) - האוניברסיטה העברית, והמרכז הרפואי הדסה